

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

MARTIN ZELENKA

NÁBOŽENSTVÍ A DUCHOVNOST SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI

Tématem předkládané diplomové práce je náboženství v současné společnosti z pohledu sociologické teorie. Autor podává nejprve výklad základních teorií stavu religiozity v moderní společnosti, zejména teze sekularizace. Tento výklad slouží ale pouze jako kontext, neboť těžiště práce spočívá v argumentaci o překonání teze mizení náboženství ze společnosti. Autor se soustředí na „překvapivé“ náboženské projevy v posledních několika desetiletích jako je proces deprivatizace, globalizace náboženství, náboženský fundamentalismus a terorismus. Snaží se nejen o vysvětlení těchto jevů, ale zajímavě přitom poukazuje na častou dezinterpretaci pojmů v běžném diskurzu a ideologické zabarvení jevů jako např. fundamentalismus či terorismus. Vzhledem k tomu, že tyto jevy představují zároveň velmi atraktivní společenské téma, domnívám se, že se nabízí uplatnění diplomové práce nejen v úzkém okruhu vědy, ale možná i pro širší laické publikum.

Práce je velmi přehledně strukturována. Jednotlivé celky jsou členěny do dalších podkapitol dle jednotlivých témat, text je uveden přehledným obsahem. U obsahu by se dalo uvažovat o číslování kapitol a trochu větší invenci v názvech, názvy kapitol se někdy zcela kryjí s podkapitolami. Oceňuji, že v úvodu autor vysvětluje kontext tématu práce a odůvodňuje svůj výběr určitých problematik, přičemž jmenuje i témata významná, kterým se práce nevěnuje. V textu se autor také věnuje vysvětlení odborných termínů, což považuji za velmi přínosné pro potenciální laické čtenáře. Závěr shrnuje stručně probraná témata a poukazuje na velkou rozmanitost a dynamičnost religiózních projevů v pozdně moderní společnosti a tedy problematičnost jejich pevného teoretického uchopení. Tím si autor otevírá i pole pro možné další zkoumání.

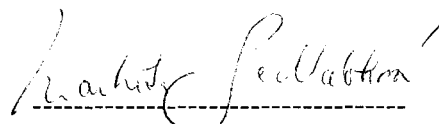
Práce zahrnuje o velmi rozsáhlý seznam použité literatury, české i zahraniční, zejména anglosaské, který poukazuje na diplomantův široký záběr a jeho schopnost shromáždit a zpracovat cizojazyčné texty. Oceňuji, že se nejedná jen o knihy, ale i časopisecké články či konferenční příspěvky. Formálně doporučuji pouze psát rok publikace hned za jméno autora.

Celkově je práce psána velmi čtivým a kultivovaným jazykem a působí na čtenáře poutavě. Za velmi zajímavé postřehy považuji například uvažování o teorii sekularizace jako o nástroji politické praxe či jako důsledku zaměření sociologie na společnosti západního typu. Velmi nosným tématem se zdá být také chápání evangelikalismu jako jednoho z hlavních nositelů globalizace či poznatek, že náboženská identita nahrazuje imigrantům jejich původní národní identitu. Rozvedení těchto témat se může diplomant případně chopit u obhajoby.

Dílčí poznámky:

- str. 3 – *ještě než začne pojednání...* spíše aktivnější *ještě než začnu*
- str. 4 – kdo je T. Halík? – ne všichni to vědí, tedy např. český sociolog a religionista...
- str. 6 – *více společného než s moderní...* - nesprávně stylisticky
- str. 7 – *jako zdroj ?*
- str. 27 – *homogenizace a zestejňování* – nejedná se o synonyma?
- str. 28 – *Vánoce, Velikonoce* – velká písmena
- bůh – proč malé b?
- str. 59 – překlep ne *úroky*, ale útoky
- str. 65 – Huntigtonova?
- odkazy – netřeba psát str. stačí např [Hamilton 2001: 5]

Přes výše uvedené dílčí připomínky se domnívám, že diplomant v předložené diplomové práci jednoznačně prokázal své odborné sociologické schopnosti: volbu relevantního tématu, shromáždění a zpracování rozsáhlé cizojazyčné literatury, systematické utřídění jednotlivých teorií a vysvětlení posunu v sociologickém vnímání religiozity v posledních desetiletích. Celkově tedy hodnotím práci jako výbornou.

Mgr. Markéta Sedláčková